РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА НА КОНКУРЕНЦИЯТА

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№ 845
София, 20.08.2026 год.

Комисията за защита на конкуренцията в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ:
Росен Карадимов

ЧЛЕНОВЕ:
Валерия Герова
Димитър Данаилов
Емилия Колева
Жельо Бойчев
Мирослава Христова

при участието на протоколист Захари Сръндев, разгледа в закрито заседание, проведено на 20.08.2026 г. искане за допускане на предварително изпълнение, по преписка № КЗК-740/2026 г., докладвано от наблюдаващия проучването г-н Жельо Бойчев – член на комисията.

В Комисия за защита на конкуренцията е образувано производство по преписка № КЗК-740/07.08.2026 г. във връзка с постъпила жалба с вх. № ВХР-2271/27.07.2026 г. от страна на „Клима“ ДЗЗД срещу Решение № D56982399/17.07.2026 г. на кмета на община Смолян за класиране на участниците и определяне на изпълнител в частта по обособена позиция № 2 на обществена поръчка с предмет: „Изпълнение на мерки за подмяна на уреди, включващи доставки на екологосъобразни отоплителни устройства за битово отопление на електричество и на твърдо гориво (пелети)“, открита с Решение № F437972/19.12.2023 г. на възложителя. Процедурата е с уникален № 00092-2023-0029 в Централизираната автоматизирана информационна система „Електронни обществени поръчки“ (ЦАИС ЕОП).

В писмено становище с вх. № към КЗК-740/14.08.2026 г. възложителят излага доводи за неоснователност на жалбата на „Клима“ ДЗЗД. Към становището е приложено искане на основание чл. 205, ал. 1 от ЗОП за допускане на предварително изпълнение на решението за определяне на изпълнител на обществената поръчка. В подкрепа на направеното искане възложителят излага следните аргументи:

Сочи, че обществената поръчка се провежда в изпълнение на дейностите съгласно подписан административен договор № Д-34-36 от 23.04.4024 г. за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за изпълнение на проект „Мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух в Община Смолян – Фаза 2“ („Проекта/Проектът“) по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № BG16FFPR002-5.001 „За по-чист въздух!“ по приоритет 5 „Въздух“ на програма „Околна среда“ 2021-2027“, съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд на Европейския съюз. Отбелязва, че целта на проекта е да се допринесе за подобряване качеството на атмосферния въздух (КАВ) чрез намаляване наднормените нива на фини

прахови частици (ФПЧ10) и индиректно на азотни оксиди (NOx) на територията на общини с нарушено качество на въздуха по тези показатели.

Обръща внимание, че въпреки определените различни източници на замърсяване съгласно общинската програма по чл. 27 от Закона за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ), данните от мониторинга на въздуха по показател ФПЧ10 показват драстичната разлика в броя на превишенията през летния и през зимния период в почти всички пунктове. Допълва, че анализът в програмата по чл. 27 от ЗЧАВ показва, че между 50 и 60 % от населението използва твърди горива /*дърва за огрев (неизсушени) и въглища (нискокалорични)*/ за отопление, като намаляването на този процент е трудно постижимо, най-вече поради икономически и социални причини.

Подчертава, че в рамките на проекта се предвижда да бъдат изпълнени дейности по подмяна на отоплителните уреди на заявените домакинства на територията на община Смолян, като всеки ден забавяне във времето на изпълнението на обжалваната обществена поръчка отлага решаването на въпросите за качеството на атмосферния въздух на община Смолян.

Сочи още, че съгласно приложения договор за безвъзмездна финансова помощ (чл. 2.3 на стр.3) крайният срок за изпълнение на дейностите по проекта, които завършват с настоящата обществена поръчка, е 60 месеца, т.е. 23.04.2029 година, като с оглед огромния обем от предвидените за изпълнение дейности обжалването на обществената поръчка го поставя в невъзможност да сключи договор за обществена поръчка и да осъществи изпълнението в определения краен срок. Подчертава, че недопускането на предварително изпълнение би имало за последица преразглеждането на подписания договор за безвъзмездна финансова помощ, в резултат на което не само ще се допусне забавяне, но е налице и реален риск отоплителните уреди на жителите на община Смолян (над 3500 домакинства) да не бъдат подменени, което с всеки изминал ден оказва своето влияние и върху качеството на атмосферния въздух и здравето на населението.

Отбелязва, че неотложността от приключването на обществената поръчка се обосновава както от влошеното качество на атмосферния въздух, така и от икономическите интереси на жителите на общината, които биха реализирали съответни икономии в домакинствата им веднага след подмяната на отоплителните им уреди. Счита, че забавянето на изпълнението на обществената поръчка може да доведе не само до забавяне на подмяната на отоплителните уреди преди началото на започващия зимен сезон, но може да доведе и до отпадане на договореното финансиране. Извежда заключението, че отлагането във времето на възлагането на обществената поръчка би имало негативен ефект върху изпълнението на предвидените в предмета на поръчката дейности, а оттам и до цялостното изпълнение на проекта, което от своя страна мотивира и наличието на съществен държавен и обществен интерес от своевременно реализиране на предмета на обществената поръчка, който в хипотезата на евентуално забавяне или отлагане във времето би бил сериозно застрашен.

Обобщава, че в случая е налице необходимост от защита на местните, регионални и национални интереси, които имат превес над индивидуалните интереси на жалбоподателя и от закъснението на изпълнението на поръчката може да последва значителна и трудно поправима вреда.

Въз основа на изложеното моли КЗК да допусне предварително изпълнение на Решение № D56982399/17.07.2026 г. за класиране на участниците и определяне на изпълнител в частта по обособена позиция № 2 на обществената поръчка, като прилага административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

По отношение направеното искане за допускане на предварително изпълнение на Решение № D56982399/17.07.2026 г. за класиране на участниците и определяне на изпълнител в частта по обособена позиция № 2 на обществената поръчка и след като се запозна с доводите в становището на възложителя, както и с оглед изискванията на чл. 200, ал. 2 и чл. 205, ал. 1, 2, 4 и 5 от ЗОП, КЗК прие следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 200, ал. 2 от ЗОП във връзка с чл. 205, ал. 1 от ЗОП в срок от три работни дни от получаване на уведомление от КЗК за образувано производство пред нея по жалба срещу решението за определяне на изпълнител, възложителят следва да изпрати становище по жалбата, подкрепено с необходимите доказателства, като в същия срок може да поиска допускане на предварително изпълнение на процесното решение за определяне на изпълнител.

За образуваното в КЗК производство по преписка № КЗК-740/2026 г. възложителят е уведомен с писмо изх. № ИС-893/740/10.08.2026 г., получено от него на 10.08.2026 г. Становището на възложителя с искането за допускане на предварително изпълнение на Решение № D56982399/17.07.2026 г. за класиране на участниците и определяне на изпълнител в частта по обособена позиция № 2 на обществената поръчка е заведено в деловодството на КЗК с вх. № към КЗК-740/14.08.2026 г., като същото е подадено по електронен път на 13.08.2026 г. Следователно искането за допускане на предварително изпълнение е направено в рамките на законоустановения срок, поради което е допустимо и следва да се разгледа по същество.

При разглеждане на направеното искане за допускане на предварително изпълнение следва да се има предвид нормата на чл. 205, ал. 4 от ЗОП, съгласно която КЗК допуска предварително изпълнение на решението за избор на изпълнител по изключение, когато това се налага, за да се осигури животът или здравето на гражданите, да се защитят особено важни държавни или обществени интереси, включително такива, свързани с отбраната и сигурността, или ако от закъснението на изпълнението може да последва значителна или труднопоправима вреда. От анализа на така посочената разпоредба може да се направи извод, че при всички случаи допускането на предварително изпълнение на решението за избор на изпълнител, т.е. законовата възможност за сключване на договор за възлагане на обществената поръчка преди окончателното приключване на спора относно законосъобразността на този акт, е едно изключение, което следва да се осъществи с оглед избягването на сериозни негативни последици за обществото.

КЗК счита, че в настоящия случай материалните предпоставки, предвидени в чл. 205, ал. 4 от ЗОП, за да бъде допуснато предварително изпълнение на решението на възложителя за определяне на изпълнител по обособена позиция № 2 на обществената поръчка с предмет: *„Изпълнение на мерки за подмяна на уреди, включващи доставки на екологосъобразни отоплителни устройства за битово отопление на електричество и на твърдо гориво (пелети)“*, не са налице.

В становището си възложителят е аргументирал необходимостта от допускане на предварително изпълнение, изхождайки от важността на предмета на обществената поръчка по отношение защитата на особено важен обществен интерес, свързан с подобряване качеството на атмосферния въздух чрез намаляване наднормените нива на фини прахови частици и индиректно на азотни оксиди. Обръща внимание, че обществената поръчка се провежда във връзка с подписан административен договор № Д-34-36 от 23.04.4024 г. за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за изпълнение на проект „Мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух в Община Смолян – Фаза 2“ („Проекта/Проектът“) по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № BG16FFPR002-5.001 „За по-чист въздух!“ по приоритет 5 „Въздух“ на програма „Околна среда“ 2021-2027“, съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд на Европейския съюз. Прилага копие на Административен договор рег. № Д-34-36/23.04.2024 г., съобразно чл. 2.3 от който периодът за изпълнение на проекта е 60 месеца, считано от датата на сключването на договора, но не по-късно от 31.12.2029 г.

Във връзка с довода, че забавянето на сключване на договор ще създаде реален и непосредствен риск от невъзможност за приключване на проекта в рамките на допустимите срокове-31.12.2029 г. следва да се отбележи, че финансирането на обществената поръчка със средства от европейски фондове и необходимостта от спазване на сроковете за тяхното усвояване не съставлява обективно непредвидимо обстоятелство, което да обоснове

изключение от общото правило за суспензивен ефект на жалбата. Фактите, свързани с крайния срок за верификация на разходите (31.12.2029 г.), са били изначално известни на възложителя още към момента на сключване на договора за финансиране, като рискът от забавяне в резултат на упражнено право на обжалване от участниците е нормална и предвидима част от процедурата по ЗОП. В случая следва да се подчертае и обстоятелството, че от датата, на която е направено искането за допускане на предварително изпълнение, до крайния срок за изпълнение на проекта се обхваща период от над три години. Възложителят твърди, че с оглед на големия обем от предвидените за изпълнение дейности забавянето на сключване на договор ще доведе до невъзможност да се осъществи изпълнението в определения краен срок. Същият обаче не излага конкретни аргументи, които да обосноват така изложеното твърдение. Самото общо позоваване на 60-месечния срок на проекта не доказва, че дейностите по подмяна на отоплителни уреди не могат да бъдат физически реализирани в оставащото време до края на 2029 г. Допускането на предварително изпълнение е извънредна мярка, която изисква доказването на реална, а не хипотетична вреда.

На следващо място възложителят се позовава на качеството на атмосферния въздух в община Смолян, но не доказва наличието на извънредни обстоятелства или непосредствена екологична авария, които да налагат спешно стартиране на договора преди приключване на производството по обжалване. Самият факт на изпълнение на екологичен проект не е автоматично основание за предварително изпълнение. Възложителят не е представил актуални измервания и доказателства за критични денонощни превишения на ФПЧ10 и азотни оксиди, които да налагат извънредно и незабавно започване на дейностите преди приключване на правния спор.

Безспорно е, че предметът на обжалваната поръчка е от важно значение за обществото, но не може да се обоснове тезата, че от отлагането на сключването на договора биха могли да произтекат негативните последици, които законодателят е имал предвид, допускайки изключението по чл. 205, ал. 4 от ЗОП, доколкото възложителят не е доказал необходимостта от допускане на предварително изпълнение на обжалвания акт. В тежест на възложителя е да проведе и финализира обществената поръчка по начин и в срок, който да прави възможно и реалистично нейното изпълнение.

В случая не се установява наличието на основания по чл. 205, ал. 4 от ЗОП за допускане на предварително изпълнение на решението за класиране и определяне на изпълнител, противопоставими на установената в чл. 203, ал. 4 от ЗОП презумпция за защита на обществения интерес, изразена чрез автоматичното спиране на процедурата за възлагане на обществената поръчка при наличие на жалба срещу решението за избор на изпълнител. Разпоредбата на чл. 205, ал. 4 от ЗОП определя правомощието на КЗК за допускане на предварително изпълнение на краен акт на възложител да се осъществява при определени предпоставки и има характер на изключение спрямо суспензивния ефект на подадената жалба срещу акт на възложител, касаещ извършено класиране и определяне на изпълнител.

При произнасянето си по особеното искане КЗК отчете и факта, че в случая се касае за спиране на процедурата за един не толкова дълъг период от време предвид съкратените срокове за произнасяне по жалбата от страна на КЗК и Върховния административен съд (при евентуално обжалване). Предвид изложеното КЗК приема, че в настоящия случай не са налице предпоставките по чл.205, ал. 4 от ЗОП, а самото искане намира за недоказано съобразно законовите изисквания, поради което същото следва да се остави без уважение.

С оглед изложеното и на основание чл. 205, ал. 3 и ал. 4 във връзка с чл. 205, ал. 1 от ЗОП Комисията за защита на конкуренцията:

О П Р Е Д Е Л И:

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ искането на кмета на община Смолян за допускане на предварително изпълнение на Решение № D56982399/17.07.2026 г. за класиране на участниците и определяне на изпълнител в частта по обособена позиция № 2 на обществена поръчка с предмет: „Изпълнение на мерки за подмяна на уреди, включващи доставки на екологосъобразни отоплителни устройства за битово отопление на електричество и на твърдо гориво (пелети)“, открита с Решение № F437972/19.12.2023 г. на възложителя и с уникален № 00092-2023-0029 в Централизираната автоматизирана информационна система „Електронни обществени поръчки“ (ЦАИС ЕОП).

Определението подлежи на обжалване пред тричленен състав на Върховния административен съд в 3-дневен срок от съобщаването му на страните.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

.....
Росен Карадимов

ЧЛЕНОВЕ:

.....
Валерия Герова

.....
Димитър Данаилов

.....
Емилия Колева

.....
Жельо Бойчев

.....
Мирослава Христова